

Fagevalueringer humsam 2026-2029

Informasjonsmøte
10. juni 2026

Christian Lund
Gunhild Rønningen
Kristoffer Rørstad
Jon Holm

Dagens tema

- 1. Hvor kommer vi fra?**
 - HUMEVAL 2017
 - SAMEVAL 2018
 - UTDEVAL 2018

- 2. Hvor skal vi?**
 - nytt nasjonalt rammeverk

- 3. Hvem skal være med?**
 - påmelding til evalueringssløp
 - medvirkning

- 4. Hva skjer videre?**
 - utforming av protokoll
 - datainnsamling

- 5. Spørsmål**

HUMEVAL 2017

Oppsummert i Forskningspolitikk

- **Velfinansiert** med positiv utvikling siste 10 år
- Flere fagmiljøer på et **høyt internasjonalt nivå**
- **Sterke eksempler** på bidrag til samfunn, kultur og økonomi
"Humaniora i Norge" Meld.St. 25, 2016/2017
- **Mangel på strategier** ved mange institusjoner
- **Svak kopling** til internasjonale fagdiskusjoner

Evaluation of the Humanities in Norway

Report from the Principal Evaluation Committee

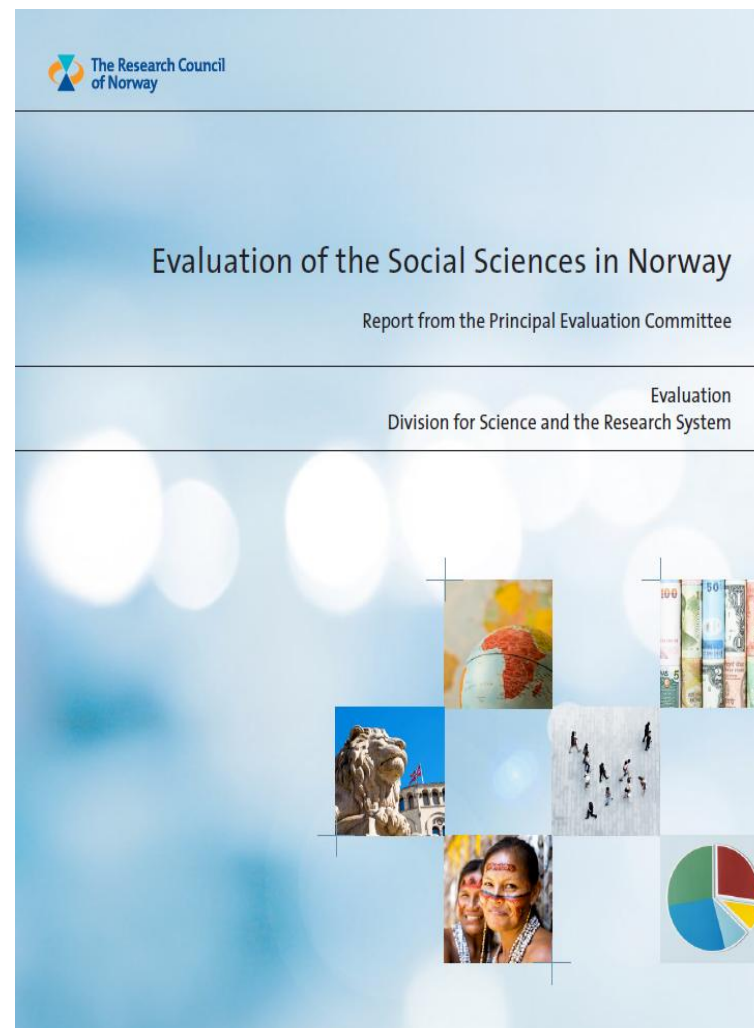
Evaluation
Division for Science

SAMEVAL 2018

Anbefalinger til institusjonene

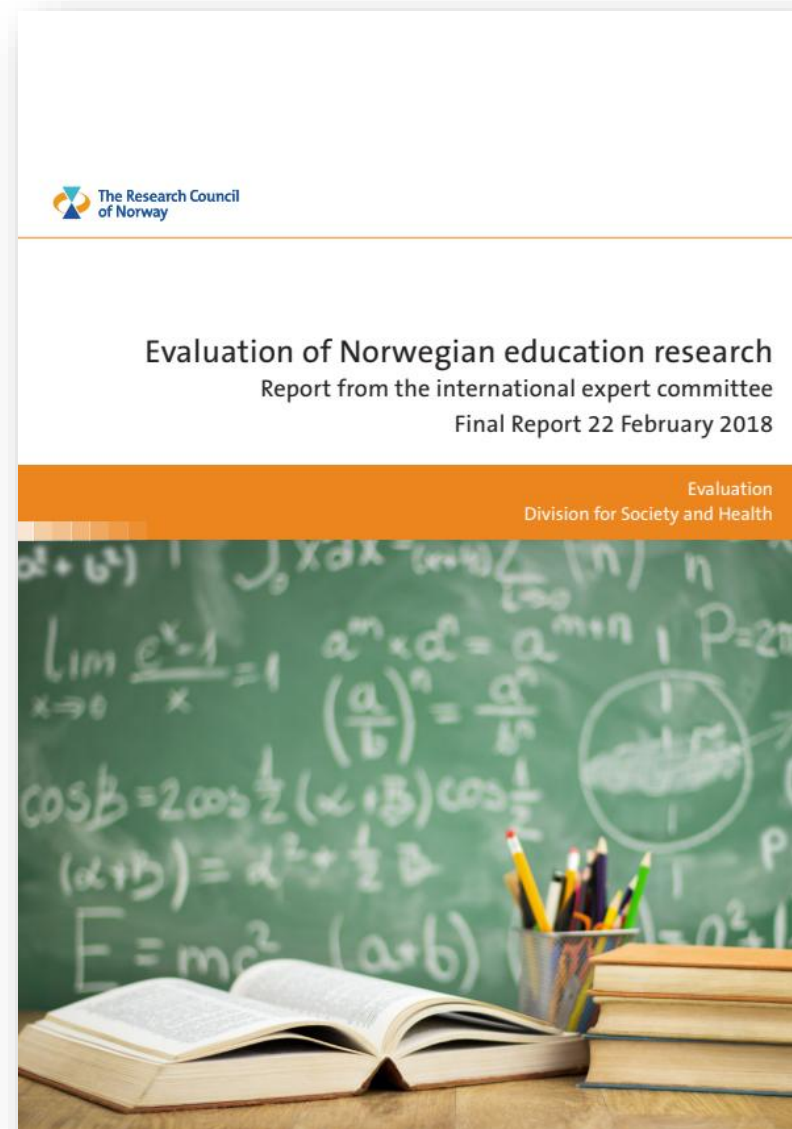
- Videreføre **solid empirisk forskning**
 - Styrke og utvikle **teoridreven forskningen**
 - Styrke **forskerutdanningen**, særlig i små fagmiljø med lav kritisk masse.
 - Oppmuntre til **internasjonal mobilitet**.
 - Bedre **sammenheng mellom strategier** på institusjonsnivå og forskergruppenivå
-
- DSV Sak 63/18: Planer for oppfølging - evaluering av de samfunnsvitenskapelige fagene (SAMEVAL)

UTDEVAL 2018

Anbefalinger til institusjonene (utvalg)

- Basere tildeling av tid til forskning og andre former for interne støttemekanismer på **transparente kvalitetskriterier**, med vekt på forskningsprestasjoner og resultater
- Legg større vekt på **publikasjoner på engelsk**, og publikasjoner i høyt rangerte tidsskrifter eller hos prestisjefylte forlag
- Utvikle nasjonalt og internasjonalt **strategisk samarbeid** med forskere og brukere

Oppfølging i regi av Forskningsrådet

- HUMEVAL
Støtte til evaluerte forskergrupper (forskerutdanning, nettverk)
Forskningssabbater på inntil tre måneder

- SAMEVAL
Støtte til evaluerte forskergrupper (forskerutdanning, nettverk)

- UTDEVAL
Årlige utlysninger om og for utdanningssektoren

Tilbakemelding fra institusjonene om evalueringene

- **Mange evalueringer** på kort tid (HUMEVAL, UTDEVAL, SAMEVAL, instituttevalueringer)
- Prosessen har vært **arbeidskrevende og tidkrevende**
- Evalueringene **brukes i strategiarbeidet** ved institusjonene
- Viktig med økte midler til **åpen arena for forskning**
- Forskningsrådet bør **støtte forskerutdanning** i form av kurs og forskerskoler
- Problematisk at **tverrfaglige miljøer** måles opp mot en disiplinær standard
- utfordringer med definisjon av **forskergrupper** og **samfunnseffekter** (impact cases)

Hvor skal vi?

- nytt nasjonalt rammeverk

Nasjonalt rammeverk for evaluering av forskning og høyere utdanning

FORMÅL (alle nasjonale evalueringer)

- **Kvalitetsarbeidet ved institusjonene**
- **Kunnskapsbasert policyutvikling**
- Et godt kunnskapsgrunnlag for oppdragsgivere, studiesøkere og samarbeidspartnere
- Tillit til forskning og høyere utdanning i befolkningen
- Åpenhet om bruk av offentlige midler

Evaluering av norsk forskning og høyere utdanning

Rapport med forslag til et nasjonalt rammeverk

Utarbeidet av en arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet

Leverert 1. februar 2021

Fra nasjonalt rammeverk: Fagevalueringenes formål

- **Fagutvikling** ved de evaluerte institusjonene
- **Sammenligning** av kvalitetsnivå mellom institusjoner
- Ta hensyn til:
 - i.forskningsinstitusjonens profil, strategiske mål og ressursituasjon
 - ii.tverrfaglig forskningsaktivitet og -organisering
 - iii.Evalueringseenhetenes kontekst, herunder utdanningsoppdraget i UH-sektoren og oppdragsmarkedet for instituttsektoren [og helseforetakenes klinisk virksomhet]
- Dokumentere **organisatoriske forhold** som kan tenkes å fremme eller hemme kvalitet => **administrative enheter**
- Gi grunnlag for **substansiell vurdering** av forskningens innhold

Definisjon av evalueringsenheter

▪ Administrativ enhet

- i.UH-sektor: fakultet, institutt, senter
- ii.Instituttsektor: avdeling, forskningsgruppe, senter

Institusjonens oppgaver og egne strategier

▪ Faglige enheter eller nettverk

- i.Organisert rundt et forskningstema / fag
- ii.Publiseringspraksis og samarbeid
- iii.Kan involvere forskere fra flere enheter

Faginterne kriterier og *bidrag til* institusjonens oppgaver

Hvem skal være med?

- påmelding til evalueringsløp
- medvirkning

Milepæler

1. Fakultetsnivået (nivå 2)

Forskningsrådet definerer evalueringsløp og lager forslag til fordeling av enheter

=> *Invitasjon til å melde seg på ultimo mai 2026*

2. Instituttnivået (nivå 3)

Fakultetene / forskningsinstituttene gir tilbakemelding om plassering av institutter/avdelinger i evalueringsløp

=> *Svar innen 20.8.2026*

3. Forskningsrådet **fordeler administrative enheter på komiteer** og oppnevner eksperter

=> *HF: Dialog med miljøene høst 2026*

=> *SV: Dialog med miljøene høst 2027*

Påmelding til evalueringsløp – frist 20. august

- **Invitasjonsbrev** ble sendt ut 28. mai
 - med forslag til fordeling av administrative enheter på evalueringsløp

- **Fakultetene fordeler sine institutter** på ett eller flere evalueringsløp (hum og/eller sam)
 - ønskelig at fakultetene skal få samlet mest mulig av virksomheten i ett evalueringsløp

- **Spesialtilfeller**
 - *Pedagogikk/lærerutdanning* plasseres ut fra hvor fakultetet har sin hovedtyngde (hum eller sam)
 - *Mediefaget* evalueres som hovedregel i humanioraløpet. Unntak: Institutter med tydelig SV-profil

Avgang høst 2026

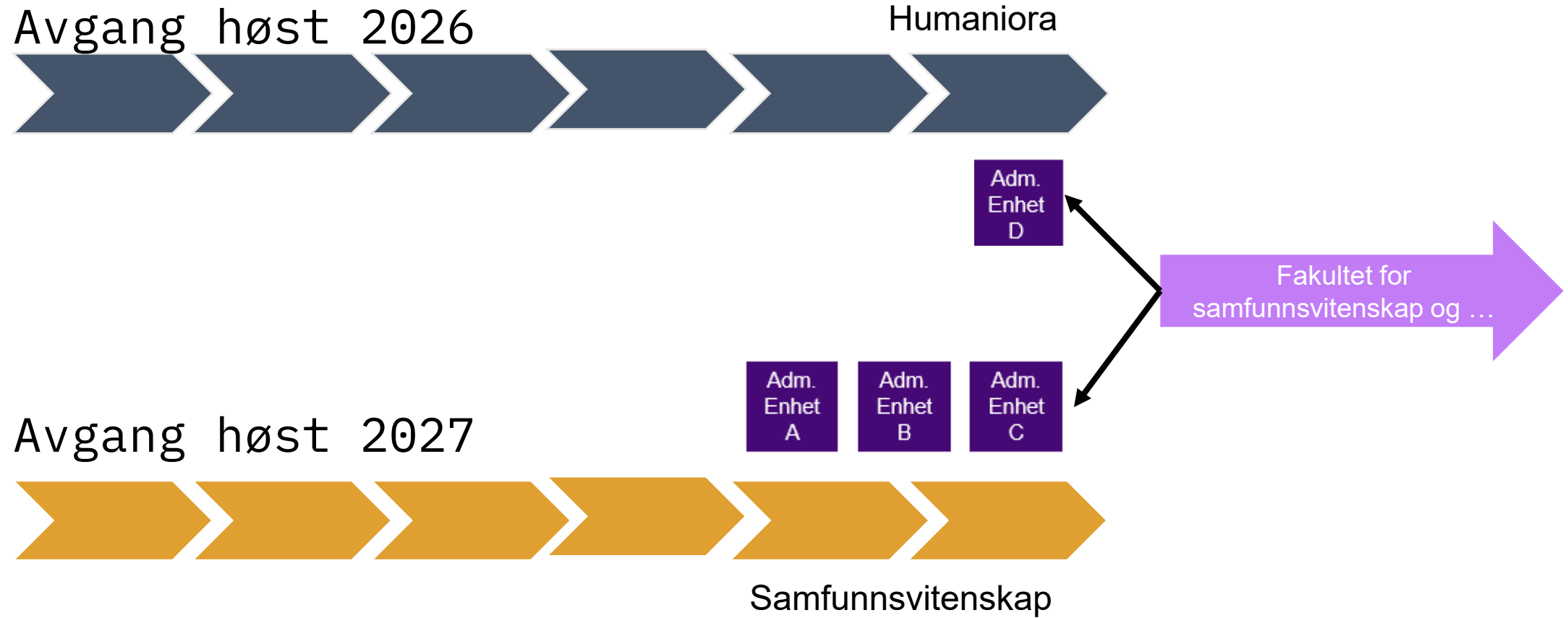
Humaniora

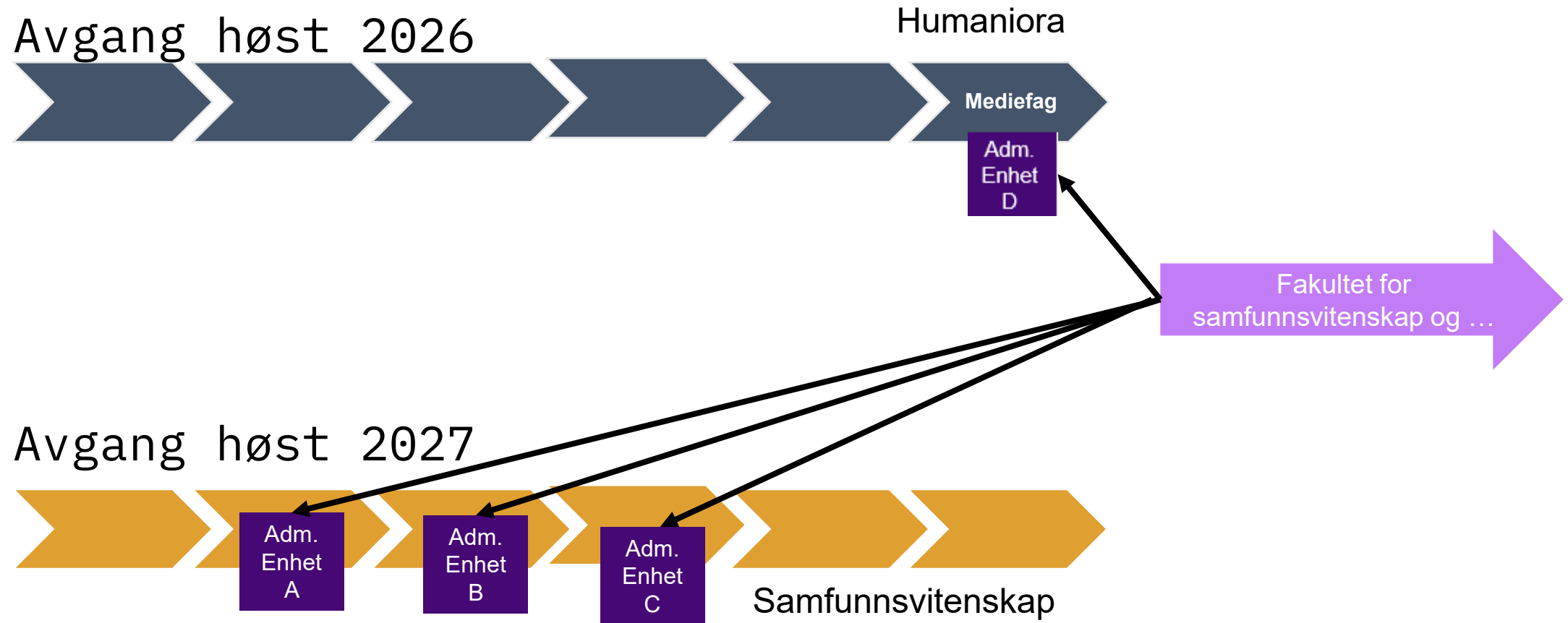

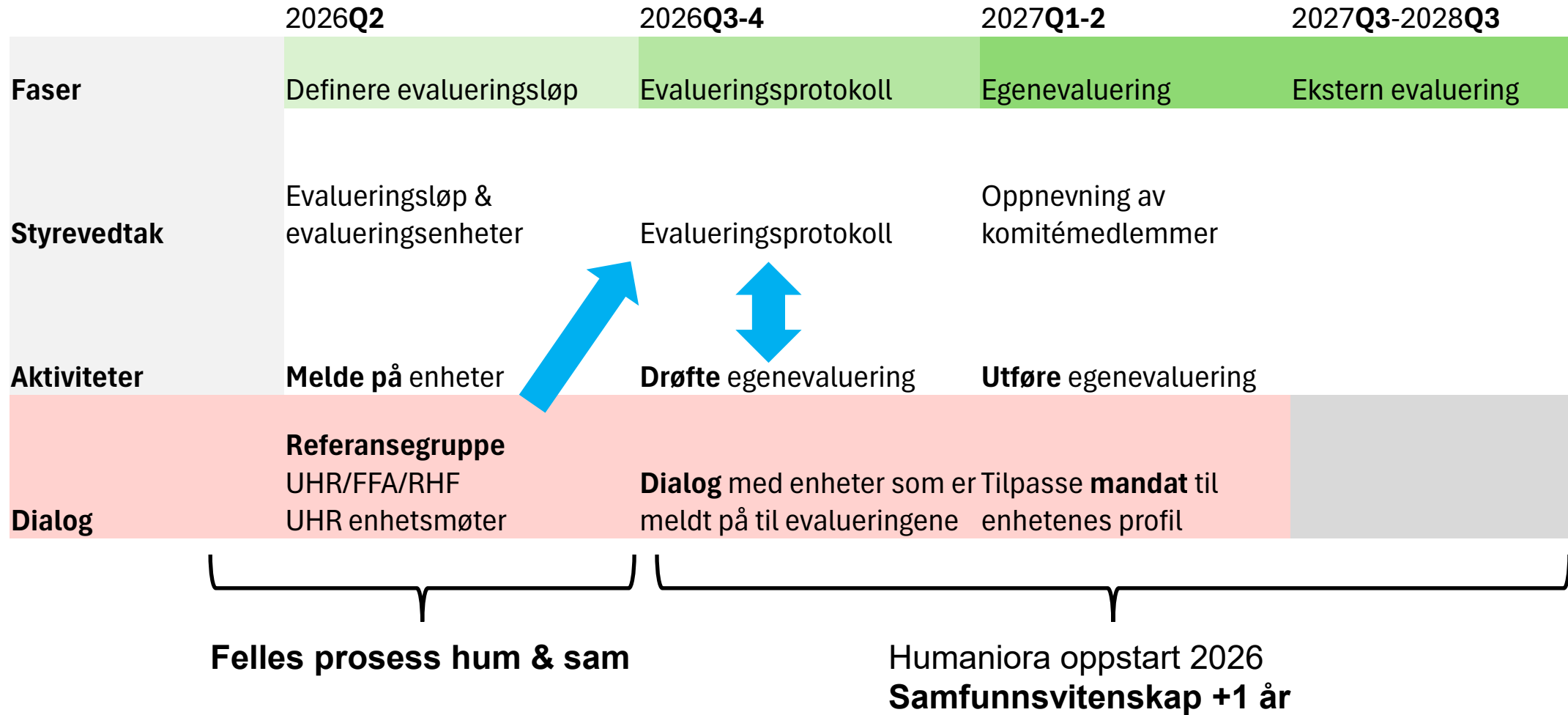
Avgang høst 2027

Samfunnsvitenskap

Hva skjer på reisen videre?

- datainnsamling
- egnevaluering

Publisering- og personalanalyser

- Forskningsrådet har engasjert Centre for Strategy & Evaluation Services i samarbeid med SIRIS Academic som leverandør
- Grunnlaget er vitenskapelig publisering 2016-2025 (2026)
- Analysene skal omfatte blant annet:
 - i. Publiseringsvolum
 - ii. Fagprofil og tematisk inndeling
 - iii. Samarbeid (nasjonalt og internasjonalt)
 - iv. Publiseringsformer (tidsskrift og språk)
 - v. Siteringer
- Personaldata 2016-2025
 - i. Personalanalyser per enheter
(stillingsfordeling, kjønn, alder, doktorgrad etc)

Egenevalueringer

- Enhetenes strategiske mål og prioriteringer
- Ressurser og rammevilkår (finansiering, personalsituasjon)
- Rekrutteringssituasjon
- Samarbeid med andre institusjoner (nasjonalt og internasjonalt)
- Samfunnseffekter og samfunnsrelevans
- Utfordringer og forbedringsområder (swot analyser)
- Eksempelpublikasjoner

Formål og tidsplan

- Egenevalueringene skal gi enhetene innsikt i styrker og svakheter
- Kvalitetssikring av egen forskningsaktivitet
- Kunnskapsgrunnlag for ekspertpanelene
- Styrke forskningssystemet mht forskningspolitiske tiltak og prioriteringer

Humaniora

- Publiseringsanalyser (høst 2026)
- Egenevaluering (vår 2027)

Samfunnsvitenskap

- Publiseringsanalyser (høst 2027)
- Egenevaluering (vår 2028)

Påmelding til fagevaluering

- Ledelsen ved fagenhetene som står oppført på listen, må gå gjennom den
- Ledelsen bekrefte vår foreslåtte plassering i evalueringsløp
...eller endre til det andre løpet dersom de mener at det er en riktigere plassering
- Alle fagenheter innenfor både humaniora og samfunnsvitenskap
...må melde seg på ett av de to løpene innen fristen
- Dette gjelder også for samfunnsvitenskap som starter opp høsten 2027
- Kontaktpersonen ved institusjonen sender institusjonens samlede liste til Kristoffer Rørstad krro@forskningsradet.no før fristen 20. august.

Fag- og temaevalueringar

Våre prioriteringar og råd baserer seg på opparbeidd kunnskap om norske forskingsmiljø. Nasjonale evalueringar av fag og tema er blant dei viktigaste kjeldene til slik kunnskap.

Evalueringar som pågår no

Pågående evalueringar	Oppstart
Evaluering av humaniora	2026

Planlagde evalueringar

Planlagde evalueringar	Oppstart
Evaluering av samfunnsvitskap	2027

Idékraft verden trenger